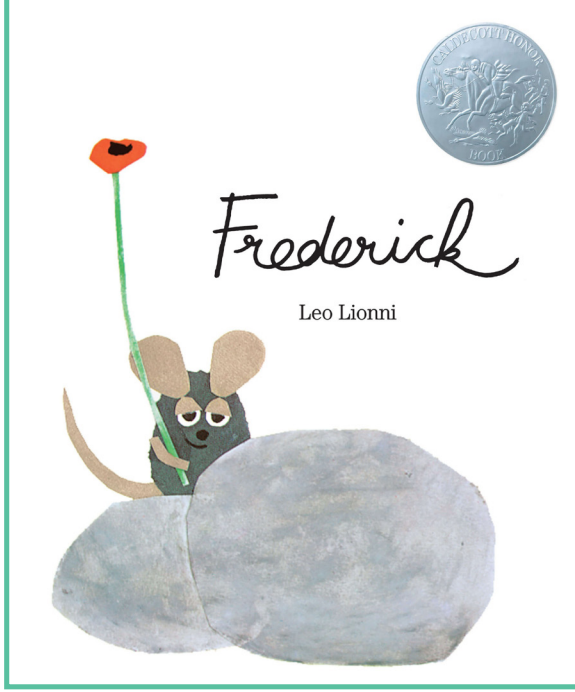

#OkumakDunyaIbuyutur

FREDERICK

(Leo Lionni)

No: 1

KİTAP: Frederick

YAZAR: LeoLionni

RESİMLEYEN: LeoLionni

ÇEVİREN: Kemal Atakay

EDİTÖR: Demet Uyar

YAYINEVİ: Elma Yayınevi

BASKI YILI: 2018 Altıncı Basım

SAYFA SAYISI: 40

ISBN: 978-605-5286-76-7

TELİF: 1967 Leo Lionni; 1995 Leo Lionni

ÖDÜLLER: 1966 Coldecott Onur Kitabı; 1967 New York Times Yılın En İyi Resimli Kitabı; 1966 ALA Dikkate Değer Kitap

Konusu:

Kışa hazırlık yapan bir tarla faresi ailesi ile ilgili bir kitap. Kış yaklaşırken tüm aile uğraşıp didinip kış için yiyecek stoklamaya uğraşırken ailenin bir ferdi olan Frederick bir köşede oturup hayallere dalar. Neden çalışmadığını sorduklarında "aslında çalıştığını soğuk ve karanlık kış günleri için güneş ışını topladığını söyler..." Bir başka gün renk toplar, bir diğerinde sözcük... Diğerleri çalışmaya devam eder. Kış gelir, kar bastırır farelerin başlangıçta bol olan ve mutlu olmalarına yeten yiyecekleri bir gün tükenir... O zaman onları ısıtacak ve hayata bağlayacak olan Frederick'in topladıkları mı? Frederick'in hepimize renklerle, sözcüklerle bezenmiş şairane bir sürprizi var.

Kitap Hakkında:

"Frederick", "Ağustos Böceği ve Karınca" masalına alternatif bir masal.

Frederick'in yaz boyu biriktirdikleri ile kışın en soğuk zamanlarında arkadaşlarına / vaillesine sıcaklık onlar yaşatıyor, hayaller kurduruyor.

Kitap, sanatsal, kültürel üretim, çalışmayı algılama çeşitliliği, dayanışma ve paylaşmanın farklı yolları üzerine düşünmeyi tetikliyor.

Renk seçimleri ve basit anlatımı ile çocuklara ve yetişkinlere keyifli bir okuma olanağı sağlıyor.

Birlikte Okurken :

Farelerin yaşamı, yaşam ve değişim, mevsimsel döngüler; kendi istediğini yapmak ya da birlikte hareket etmek; farklı olmak; iş bolumu; birlikte hayal etmek, yaratıcılık, vb. konularda sohbetler edebilirsiniz.

Ağustos Boeği ile Karınca masalıyla karşılaştırma yapabilirsiniz.

YAZAR / IZER / ÇEVİR MEN

Leo Lionni

Kitabın yazarı ve izeri Leo Lionni, geçen yyzyılda doğmuş Birinci ve İkinci Dünya Savaşları sırasında yaşamış, kitaplarının çoğunu 1960'lı, 1970'li yıllarda yazmış bir hikaye anlatıcısı. Kitaplarında izimleri kendi yapmış.

Kitapları yazıldığı zamanlarla sınırlı değil; içerik, dil ve görsel ögeleri ile bugün için de gunsel, tanıdık. Öyküleri didaktik ve ogretme kaygılı değil, felsefi.

Düşündürdükleri, sordurduğu sorular yarım yyzyıl sonra, bugün de önemli.

örneğin, Frederick, kışın ufak bir alanda kapalı kalma ve sanatla çıkış yolu bulma konusunda gunumuz Covid 19 nedeniyle "zorunlu evde kalma" yaşantısıyla benzeşiyor. Lionni'nin anlatıları, çocuklara ve yetişkinlere zengin bir birlikte okuma ve düşünme olanağı sunuyor.

Lionni kolajı esas ifade biçimi olarak kullanan ilk ocuk kitabı yazarı / illustratoru. Kitaplarının çoğu yaşanılan toplulukla, yaratıcılıkla ve varoluş durumuyla ilgili fabllar içeriyor; bu nedenle çocukların ilgisini çekmekte. Çocuklarla pek çok atölye çalışmasına katılmış, olumunden sonra da O'nun anısına kitaplarının versiyonlarını yapmayı sürdürüyorlar.

Leo Lionni kendi torunlarına anlattığı masalları çizmiş. Bir keresinde uzun bir tren yolculuğu sırasında yanında çizim malzemeleri olmadığı için, aklındaki öyküyü anlatabilmek için bir dergiden kopardığı sarı ve mavi yuvarlaklardan yararlanmış. Bu deneyim 1959'da çocuklar için ilk kitabı "Kuuk Mavi ve Kuuk Sarı" 'yı yaratmasına neden olmuş.

Lionni illüstrasyonlarında doğada bulunan nesnelere gerçek renklerine yakın toprak renkleri kullanmış. Kitaplarında her zaman fare karakterleri var; Frederick'te yıldız karakter kitabın adı Frederick. Lionni'nin karakterleri "Aç Tırtıl"ın çizeri Eric Carle'ninkilerle karşılaştırılıyor; her iki yazar da öykülerinde insanı anlatmak için hayvanları, kuşları, böcekleri ve diğer yaratıkları kullanmış.

Leo Lionni 1910'da Hollanda'da doğmuş, sonrasında İtalya'da yaşamış, 1939'da Amerika Birleşik Devletleri'ne taşınmış. 1962'de Avrupa'ya yeniden dönen Lionni ömrünün sonuna kadar (1999) İtalya'da yaşamış.

(Bkz. https://en.wikipedia.org/wiki/Leo_Lionni).

Leo Lionni'nin Türkçeye çevrilmiş kitapları: Frederick, Yeşil Kuyruklu Fare, Pez-zetino ve Yüzyüz, Alexander ve Oyuncak Fare.

Kemal Atakay

Frederick'in çevirmeni Kemal Atakay, 1962'de Ankara'da doğdu. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdikten sonra Amerika Birleşik Devletleri'nde Illinois Üniversitesi Karşılaştırmalı Edebiyat Bölümü'nde İngiliz ve İtalyan edebiyatları üzerine lisansüstü öğrenim gördü.

Çeşitli dergilerde çevirileri, inceleme ve eleştiri yazıları yayımlandı. Yeditepe Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde karşılaştırmalı edebiyat dersleri verdi.

Guido Cavalcanti, Dante Alighieri, Francesco Petrarca, Giacomo Leopardi, Cesare Pavese, Primo Levi, Italo Calvino, Umberto Eco, Octavio Paz, Leo Lionni gibi birçok şair ve yazarın yapıtlarını dilimize kazandırdı

(<https://canyayinlari.com/kisidetay/cevirmenler/11142/kemal-atakay/>).

SÖZCÜKLER / DEYİMLER

Frederick'te geçen çocuklarınızın bilmediğini/ merak edeceğini/ ayrıntılı öğrenmek isteyeceğini düşündüğünüz sözcükleri, deyimleri, ifadeleri önceden belirleyebilirsiniz.

Bizim gözümüze takılanlar:

Tahıl, saman, ambar, tarla faresi, şair...

yetinmek, tükenmek, boğazını temizlemek; filizlenmek, andırmak, otlamak...

altın sarısı

bıcır bıcır, utana sıkıla...

.....

Bu liste gibi, çocuğunuzla birlikte hatırlamak, üzerine konuşmak, tartışmak istediğiniz diğer sözcükleri, terimleri, ifadeleri içeren bir listenizi oluşturabilirsiniz. Kuşkusuz okuma sırasında çocuğunuzun da katkısıyla aklınıza gelen, üzerinde durmak istediğiniz farklı sözcükler, ifadeler çıkacaktır. Listenin ucu açık...

SOHBET SORULARI

1

Sohbete, kitabı okumaya başlamadan önce Frederick'in hikayenin sonunda yaptığı gibi, duyular (renkler, kokular, vb.) ile ilgili birlikte hayal kurabilirsiniz.

2

Öykünün geçtiği yeri ve karakterleri tanımak ve öyküyü anlamak amacıyla sorular sorup cevap arayabilirsiniz? Bizim aklımıza gelen bazı sorular aşağıda. İstedığınız gibi çoğaltabilirsiniz, başka sorular sorabilirsiniz. Soruların ucu açık...

- Tarla fareleri neden mısır, fındık, buğday ve saman topluyor? Nereye götürüyorlar? Sence niçin topluyorlar?
- Sence fareler hangi mevsimlerde? Niçin öyle düşündün?
- Fareler kışı sence nerede geçiriyorlar? Kışın hava nasıl oluyor? Fareler yazın yaptıklarını kışın yapabiliyorlar mı?
- Mevsimler değiştikçe yaşantımızda neler değişiyor?
- Fareler kışın soğuktan gizlendiklerinde sence nasıl vakit geçiriyorlar?
- Fareler yiyecek toplamasalar kışın ne olur?
- Frederick de tahıl taşıyor mu? Ne yapıyor? Bunu yapabilmek için neye ihtiyacı var?
- Frederick'in yaptığı iş hoşuna gitti mi?

- Diğer fareler Frederick'in yiyecek toplamamasını, farklı davranmasını nasıl karşıladılar?
- Sen onun yerinde olsan ne yapmak isterdin? Neden?
- Sizin evde herkes aynı işleri mi yapıyor? Ne tür farklılıklar var? Herkes aynı şeyleri yapsa nasıl olur?
- Evde senin yaptığın şeyler neler? Farklı neler yapmak istersin?
- Frederick farelere ne zaman, nasıl destek oldu? Frederick'in desteği olmasaydı ne olurdu?
- Diğer fareler Frederick'in desteğini sevdiler mi?
- Farelerin hiçbiri, Frederick gibi, yiyecek toplama dışında şeyler yapsalar kış nasıl geçerdi?
- Frederick de sadece yiyecek toplasaydı, kış günlerinde farelerin hayatında ne değişiklik olurdu?
- Gelecek kışa hazırlık olarak fareler başka hangi işleri yapsa iyi olur? Neden?
- Doğada nasıl bir değişim var? Bu değişime göre senin yaşamında ne değişiyor? Diğer canlılar bu değişimden nasıl etkileniyor?
- Yaşamında neler sıkça değişiyor? Değişiklik hoşuna gidiyor mu? Değişikliklere nasıl hazırlanıyorsun?
- Sihirli bir gücün/değneğin olsa neleri hiç değiştirmedin? Neleri nasıl değiştirdin?

ETKİNLİKLER

1

Film:

"Frederick" filmini birlikte izleyebilirsiniz.

Filmde çizgi olarak gösterilip kitap okunuyor (İngilizce); sesi kısılıp, son okumada siz Türkçe okurken izleyebilirsiniz. Farklı dillerin varlığı üzerine farkındalık yaratmak istiyorsanız, çocuğunuz hoşlanırsa İngilizce de izleyebilirsiniz.

2

Şiir:

Öyküdeki şiiri birlikte birkaç kez okuyup, "şiir" in ne demek olduğu örneklerle konuşabilir; güneş ışınları, renkler vb. kelimelerden bir şiir yazabilirsiniz. Frederick gibi:

"Kim yağdırır lapa lapa karı? Kimdir buzu eriten?
Kim kirletir havayı? Kimdir onu güzelleştiren?
....."

3

Oyun:

Bir kaseye çeşitli tahılları koyup (mısır, buğday, mercimek...) Sırayla, gözünüz kapalıyken kaseden aldığınız tahılın ne olduğunu bilmeye çalışabilirsiniz.

4

Elişleri:

Öyküyü son kez okuduktan sonra elişleri yapabilirsiniz.

a) Kağıt Kuklalar:

Malzemeler:

Kağıt
Yapıştırıcı
Renkli boyalar

Kağıt ve renkli kalemler/boyalar kullanarak fare kuklaları yapabilirsiniz. Sonrasında da bu kuklalarla dilediğiniz gibi canlandırmalar yapabilirsiniz.

b) Taş Fareler:

Malzemeler:

Ufak taşlar: Deniz kenarından topladığınız, yazdan kalan düz, yassı taşları kullanabilirsiniz.

Boya (sulu boya ve ya akrilik)

Fırça (ince uçlu) kokusuz vernik ya da şeffaf oje (kurutucu özellikli)

- Farelerin yüzlerini önce boyayıp, sonra vernikleyin.
- Daha sonra Frederick' le ilgili bir resim yaparak, taş fareleri uygun gördüğünüz yerlere yapıştırın.
- Fare ailesinin üyelerine isimler verebilirsiniz.

c) Kolajla Tarla Fareleri:

Leo Lionni gibi kolaj da yapabilirsiniz

Malzemeler:

Dergi resimleri, kumaş, fotoğraf gibi çeşitli düz malzemeler kullanabilirsiniz.

Yapıştırılan yüzey (genellikle kağıt veya kanvas)

Yapıştırılan yüzey ve malzemelere uygun yapıştırıcı

Renkli kalemler, sulu boya

Yapım:

Dergi resimleri, kumaş, fotoğraf gibi çeşitli düz malzemeler kullanabilirsiniz.

Yapıştırılan yüzey (genellikle kağıt veya kanvas)

Yapıştırılan yüzey ve malzemelere uygun yapıştırıcı

Renkli kalemler, sulu boya

- Kolajınızın yüzeyi/zemini kararlaştırın: karton, tuval, boş bir resim çerçevesi ya da herhangi başka bir düz yüzeyli malzeme olabilir.
- Yüzeye yapıştıracağınız malzemeleri toplayın.
- Hayal gücünüzü kullanarak düğme, renkli selofan kağıdı, tüy, taş yaprakları, yapboz parçaları, oyun kartları, pirinç, lastik bant, tohum, baharat, sticker, ip, sim, tel, kürdan gibi çok farklı malzemelerden yararlanabilirsiniz.
- Hangi yapıştırıcıyı kullanacağınıza, kullanacağını malzemelere göre karar verin.
- Yapıştırmaya geçmeden önce kolaj malzemelerinizi yüzeyinizin üzerinde düzenleyerek biraz planlama yapabilirsiniz ya da doğrudan yapıştırarak çalışabilirsiniz.
- Kullandığınız malzemeleri istediğiniz şekil ve boyutlarda kesmek için makas veya maket bıçağı kullanabilirsiniz; kullandığınız malzemelere uyarısa elinizle de koparabilirsiniz.
- Dilerseniz tasarımınızı çizimlerle de tamamlayabilirsiniz.

<https://www.egitimpedia.com/kolaj-nasil-yapilir/> adresinde ayrıntılarını bulabilirsiniz.

Öyküyü düşünerek, günlük yaşantınızla ilişkilendirerek siz de farklı etkinlikler geliştirebilirsiniz; etkinlik listesinin ucu açık...

ÖYKÜYÜ YENİDEN YARATMA

Leo Lionni yerine bu kitabı siz yazsaydınız öykü nasıl olurdu? (Bu soru sizin için de çocuğunuz için de)

- Öykünüzü anlatın.
- Sizce, sizin öykünüz kitaptakinden farklı mı?
- Benzerlikler var mı?
- Öykünüzü düşünürken nerede/ hangi noktada zorlandınız?
- Öykünüzü yaratırken en çok hoşunuza giden bölüm neresi oldu?

Öyküyü, kendiniz oynayarak veya kuklalar yardımıyla canlandırabilirsiniz.

Kendi yarattığınız öykü için de canlandırma yapabilirsiniz.

AKLINIZDA BULUNSUN

Kitabı okurken öğrendiğiniz, etkilendiğiniz, sevdiğiniz ne varsa daha sonra sohbetlerinizde hatırlayabilir, canınız istediğinde "Tahıl ambarrına girip ne yemek pişirelim?" diye o günün yemeğini planlayabilir, yapabilirsiniz. 😊

Farklı mevsimlere girerken ne tür hazırlıklar yaptığınızla ilgili sohbet edebilirsiniz; poster, afiş, fotoğraf gibi araçlar yardımı ile yapılan hazırlıkları görselleştirilebilirsiniz.

Fareden farklı bir hayvan seçip (örneğin ayılar, kirpiller, vb.) o hayvanın kışa nasıl hazırlandığını araştırıp paylaşabilirsiniz.

<https://youtu.be/O8o7b7V82go> 'da Türkçe seslendirilmiş Frederick de var. İsteddiğinizde sessizce birlikte dinleyebilirsiniz.

Başka bir öykü kitabını birlikte okumak üzere...

#okumakdunyanıbuyutur

